

Kommuneeksempler og gruppeoppgaver

Stiklestad, 24. april 2019

Lasse Arntsen, seniorrådgiver
KS-Konsulent AS



KS KONSULENT

«Skape bedre tjenester for barn og unge»



Felles samling for helseledernetverket og barnehage- og skolenettverket i Trøndelag

Tverrfaglig samarbeid en evig prosess

Steinkjer kommune har i ulike fora hatt fokus på tverrfaglig samarbeid gjennom en årrekke

- 1999 prosedyrer på ansvarsgruppe og individuell plan
- 1999 - «Samspill på tvers» etableres og kommunen deltar i nettverk for Familiesenter
- 2004 - Steinkjer Familiesenter etableres som en videreføring av «Samspill på tvers»
- Steinkjer kommune deltok i Modellkommune- prosjektet barn av psykisk syke og/eller rusmisbrukende foreldre 0 – 6 år 2007 - 2014
- Steinkjerprosjektet - Du ser det ikke før du tror det - 2012 - 2017
- April 2011 ble det vedtatt i hovedutvalg for Helse og omsorg at kommunen skulle etablere Familiens Hus i Steinkjer Rådhus, det ble åpnet i januar 2014
- 2012 ble Ledernetverk for barn og unge etablert
- Deltakelse i «KS nettverk for Styrket kvalitet i samhandlingen for utsatte barn og unge» 2017- 2020



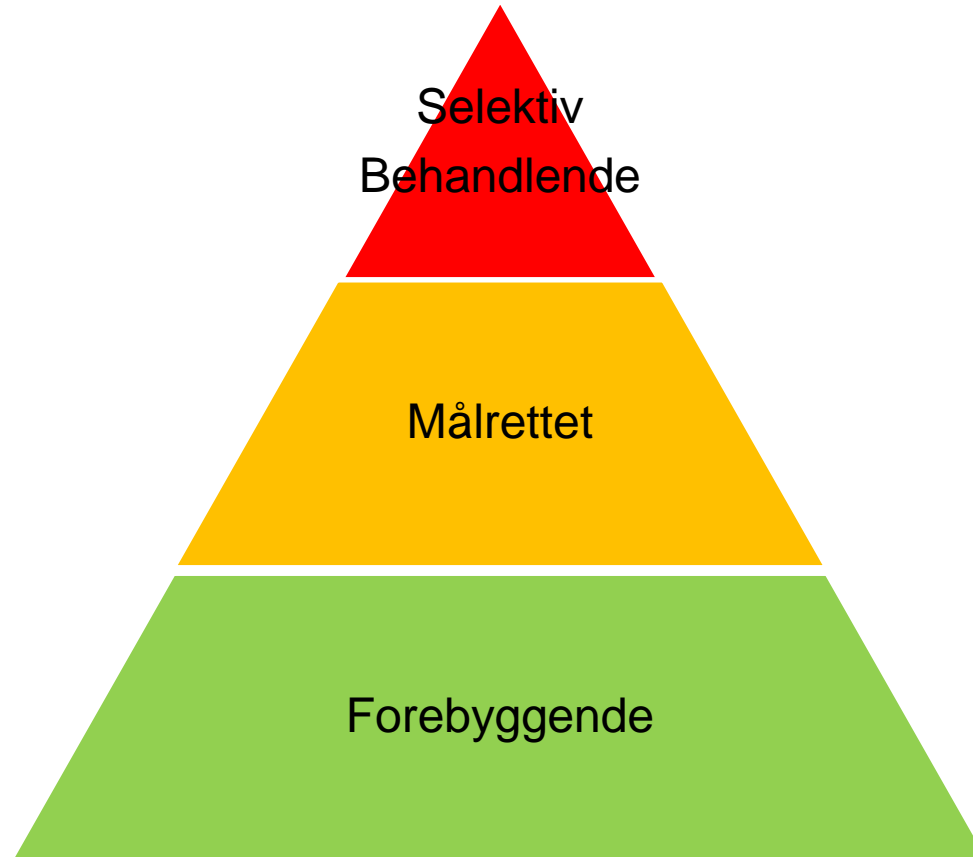
Erfaringer med deltakelse i KS-nettverk

- Klar bestilling og prioritering fra rådmannen at kommunen skulle delta i nettverket
- Positivt å bli «presset» til å sette seg ned og gjøre en jobb sammen
- Interessant å treffe andre kommuner og høre hvordan de forstår sakene og løser dem
- Nettverksbygging
- Flott å få siste forskning og erfaringer på feltet
- Inspirerende med deltakelse på Nordisk råd
 - Ny kunnskap og faglig oppdatering på hva som skjer rundt oss

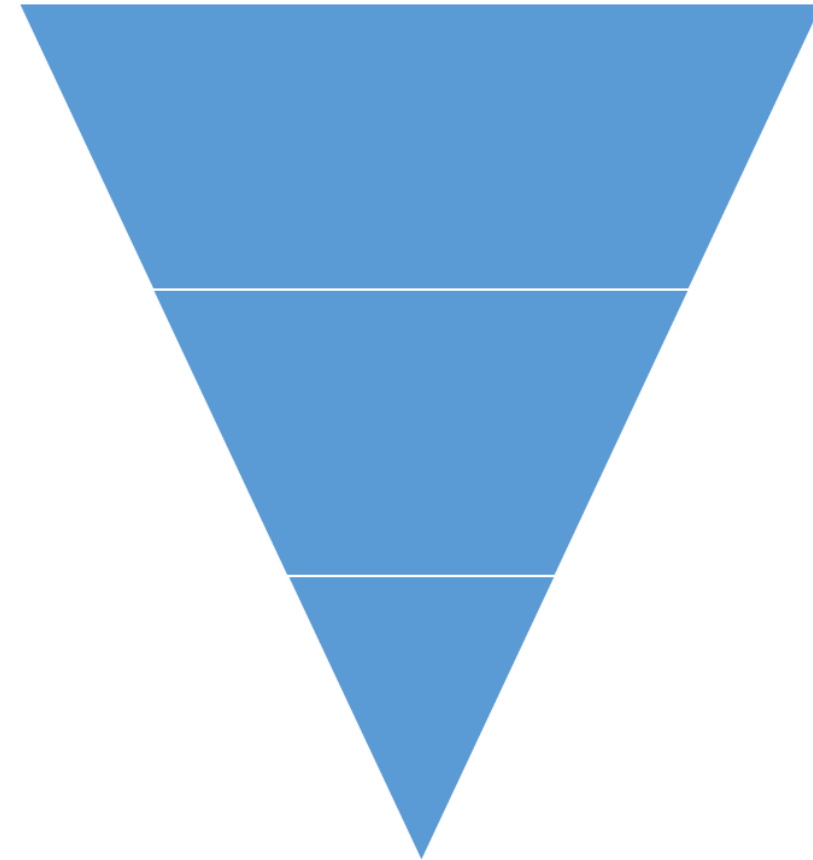


Danmark:

Innsats -



Ressursbruk



Innsats

Selektiv
Behandlende

Målrettet

Forebyggende

Ønsket ressursbruk eller tilnærmet

Hovedutvalg Helse og omsorg og Oppvekst



- Tema var barnefattigdom.
- Tema fra Nordisk råd og KS nettverket ble brukt for å argumentere for en bred tilnærming til temaet.



Kenneth Arntzen og Marianne Vollen

24.04.19

Veien videre – styrket kvalitet i samhandlingen for utsatte barn og unge

- Politisk: Forebyggende arbeid barn og unge er et satsingsområde
- Administrativt: Bred enighet om at økt satsing på tverrfaglig samarbeid er nødvendig for å møte dagens og framtidens utfordringer
- Kommuneplaner og kommunedelplaner
- Strategi for framtida
- Ledelse
- Engasjere hele organisasjonen
- Kommune 3.0

E
T
A
T

Etat oppvekst

Oppvekstsjef

S
E
K
T
O
R

Barnehage

Skole

Forebygging

Sektorleder barnehage

Sektorleder skole

Sektorleder forebygging

Felles stab fag- og støttefunksjoner på tvers av sektorer

7 enhetsledere

15 enhetsledere

5 enhetsledere

7 barnehager

14 grunnskoler
Voksenopplæring

Newton,
Svømming
Sykkelgård

PPT
Barnevern
Barn og familie
Integrering
Avlastning barn og unge
SLT-koordinator

E
N
H
E
T
E
R



Takk for oss!

Kenneth Arntzen og Marianne Vollen
24.04.19

 Steinkjer kommune


STEINKJER
åpen, lys og glad

KS-prosjektet

«Bedre å være barn i Trøndelag – et felles ansvar»

Kvalitets- og strukturen reformen i barnevernet



Organisering av prosjektet

Samarbeidsprosjekt – KS, Fylkesmannen og kommunene i Trøndelag
Oppstart 2. januar 2019 – 2 år

Prosjekteier:	KS
Formell arbeidsgiver:	Steinkjer kommune
Styringsgruppe:	Rådmannsutvalget i Trøndelag
Prosjektgruppe:	Ingunn L. Susegg, Kari Røstad og Lene Munkeby
Utvidet prosjektgruppe:	Prosjektgruppa, prosjekteier, Fylkesmannen og arbeidsgiver
Referansegruppe:	De ulike møtene og treffpunktene med blant annet barnevernledernetverket, barnehage- og skole leder nettverk og andre interessenter.

Bakgrunn

- Et arbeid som startet allerede i 2015
- Barnevernsreformen
- I Stortingsproposisjon (Prop 73L) av 31.03.17 fremheves følgende hovedpunkter:
 - ***Forebygging, samordning og samarbeid mellom tjenester for barn og unge styrkes slik at flere barn får rett hjelp til rett tid***
 - *Kommunens ansvar for oppfølging av fosterbarn og fosterhjem lovfestes, kommunens plikt til å søke etter fosterhjem i familie og nettverk skal forsterkes*
 - *Kommunens økte valgfrihet ved bruk av institusjon vil bidra til at det legges større vekt på deres vurderinger og kjennskap til barnet. Det kan også bidra til barnets rett til medvirkning av tiltak*
 - *Lovfestet utredning av de minste barna (0-6 år)*
 - *Sterkere ledelse av kommunale barneverntjenester*

Sju satsningsområder

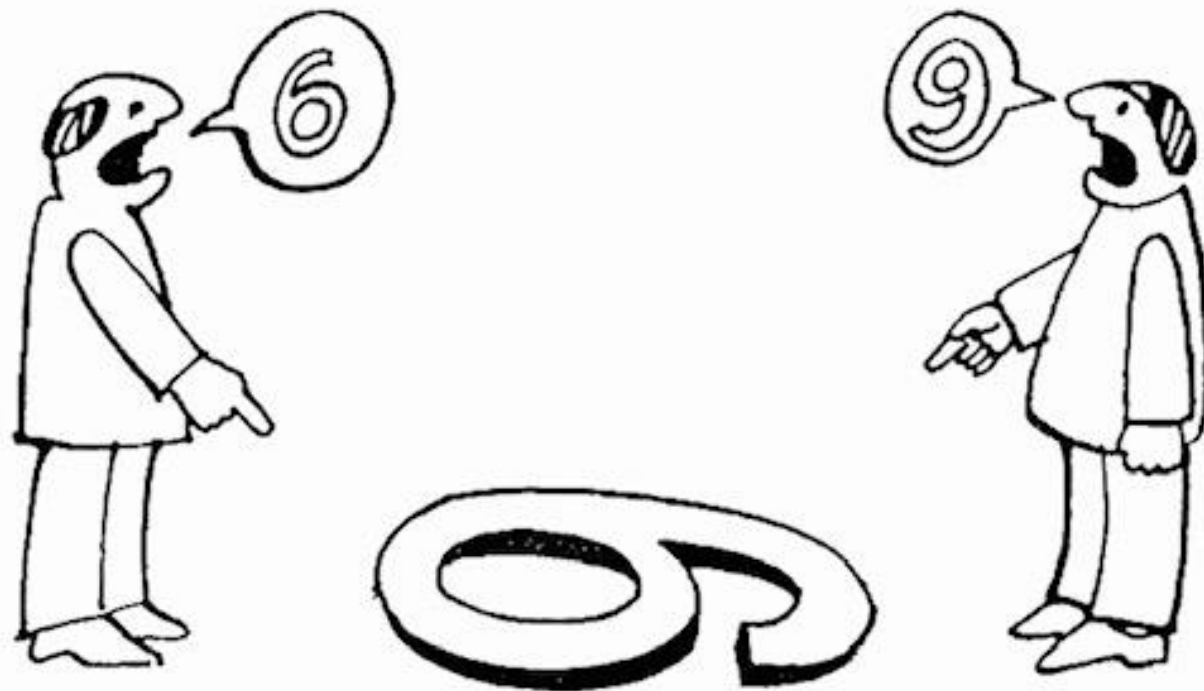
- **Ledelse og styring**
- **Samarbeid med andre tjenester, lavterskeltilbud i kommunene**
- Kartlegging, undersøkelse og utredning
- Hjemmebaserte utviklingstiltak
- Familieråd/nettverksarbeid
- Barns medvirkning (Mitt Liv)
- Videreutvikling av beredskap i barnevernet

Målsetning

- Overordnet mål for prosjektet:

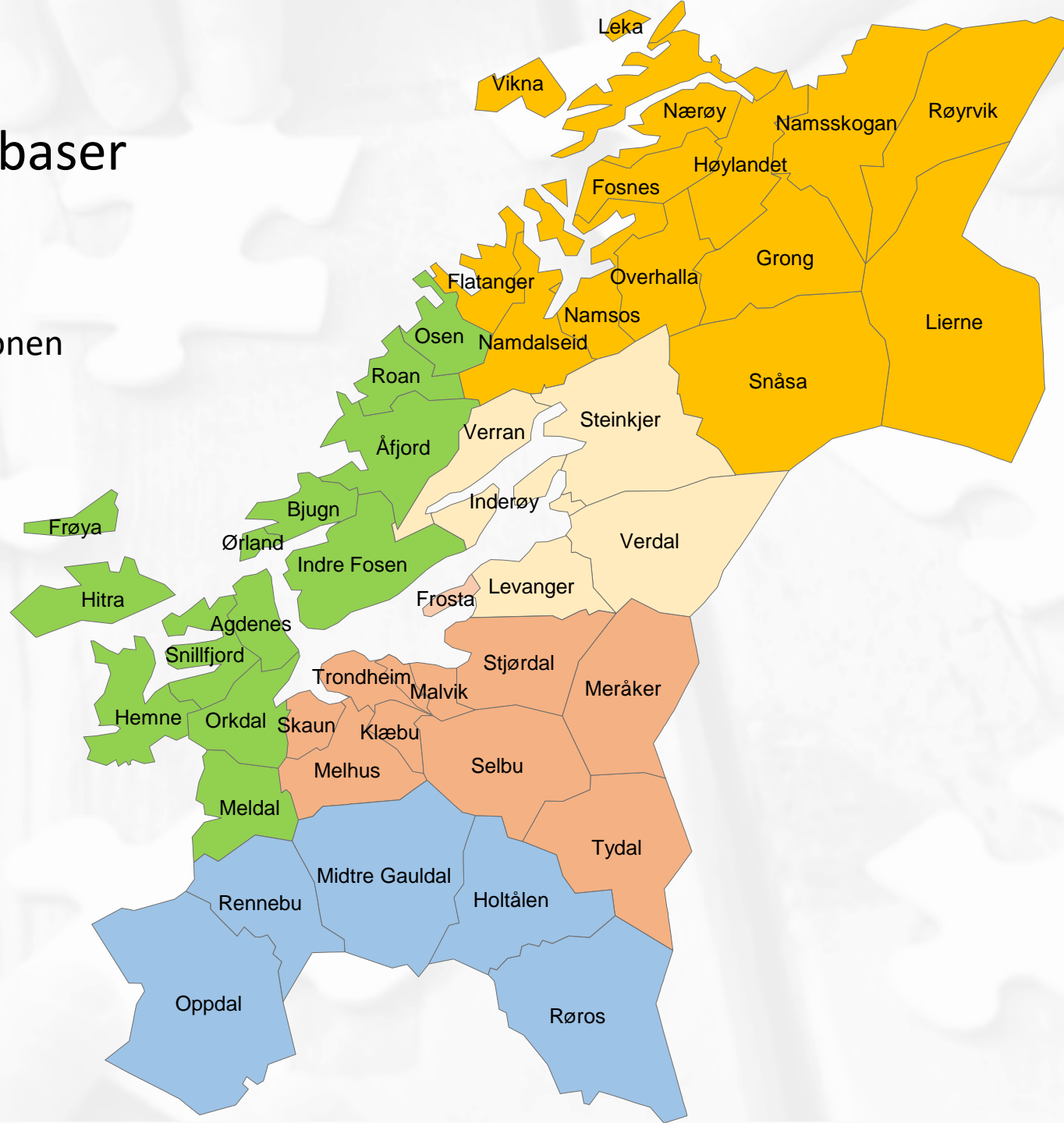
Gjennom systematisk og koordinert samarbeid opplever barn, unge og deres familier å få rett hjelp til rett tid

- Det vil jobbes med å bygge noen strukturer slik at kommunene er i stand til å ivareta oppgavene når reformen trer i kraft
- Vi skal gjennom prosjektet prøve ut ulike arbeidsmåter og tiltak, gjennom å samarbeide på tvers av kommunegrenser og kommunale tjenester



Kompetansebaser

- Namdalen
- Innherred
- Kystregionen
- Trondheimsregionen
- Fjellregionen



Hensikt

- Hensikten med opprettelsen av kompetansebasene er at en vil ha mulighet for å samle kompetanse og prøve ut tiltak/tjenester, som hver enkelt kommune ikke vil ha mulighet for på egen hånd.
- I prosjektperioden vil det være sentralt å finne gode praktiske løsninger på hvordan dette kan fungere godt for hele Trøndelag, uavhengig av kommunegrenser.

Hvor starter vi?

- Oppstart i Innherred og Namdalen
- Utgangspunkt i barneverntjenestene
- 7 barneverntjenester - 19 kommuner
- 7 uker – 18 henvendelser – 7 familier (9 barn)
- Hjemmebaserte tiltak – veiledning av foreldre
- Veiledning av fosterhjem
- Oppfølging av foreldre som har mistet omsorgen

- «Skreddersøm» – tilpasse tiltak til barnets og familiens behov

*Det var et **viktig arbeid** som skulle gjøres,
og **Alle** var sikker på at **Noen** gjorde det.*

***Enhver** kunne ha gjort det,
men **Ingen** gjorde det.*

***Noen** ble sinte på grunn av dette,
for det var **Alles** jobb.*

***Alle** trodde **Enhver** kunne utføre det,
men **Ingen** forsto at **Alle** ikke kunne gjøre det.*

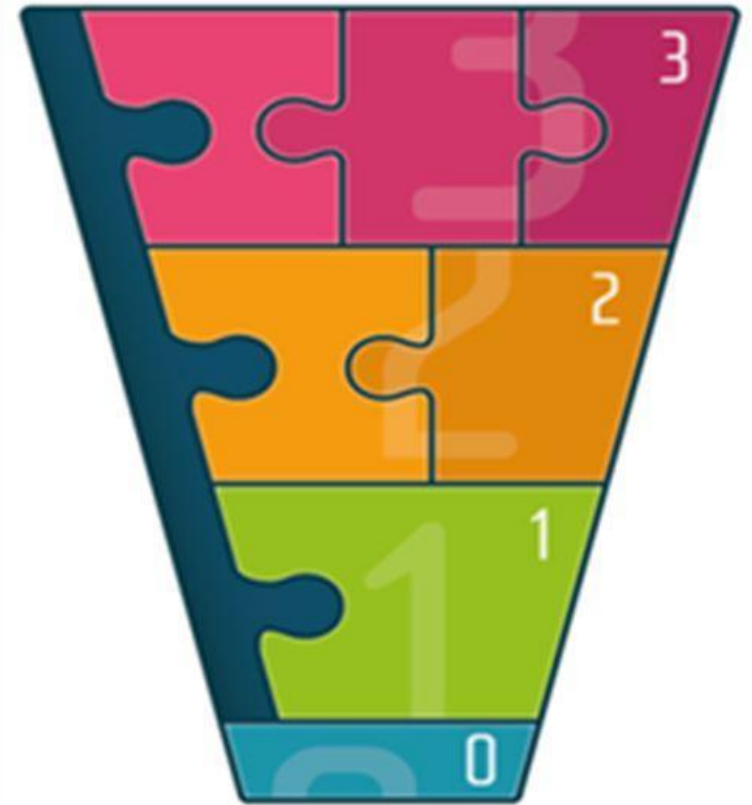
*Det endte med at **Alle** bebreidet **Noen**
da **Ingen** gjorde hva **Enhver** kunne ha gjort.*

A background image showing hands assembling puzzle pieces on a wooden surface. The scene is brightly lit, with soft shadows. The hands are positioned around several interlocking puzzle pieces, some of which are being placed or adjusted. The wooden surface has a visible grain pattern.

Takk for oppmerksomheten!

«BTI i BYN»

Samhandlingsmodellen
Bedre tverrfaglig innsats



Felles nettverkssamling for ledere i helse og oppvekst, Stiklestad den 24.04. 2019
Prosjektleder Reidun Gutvik Korssjøen

BYN-KOMMUNENE

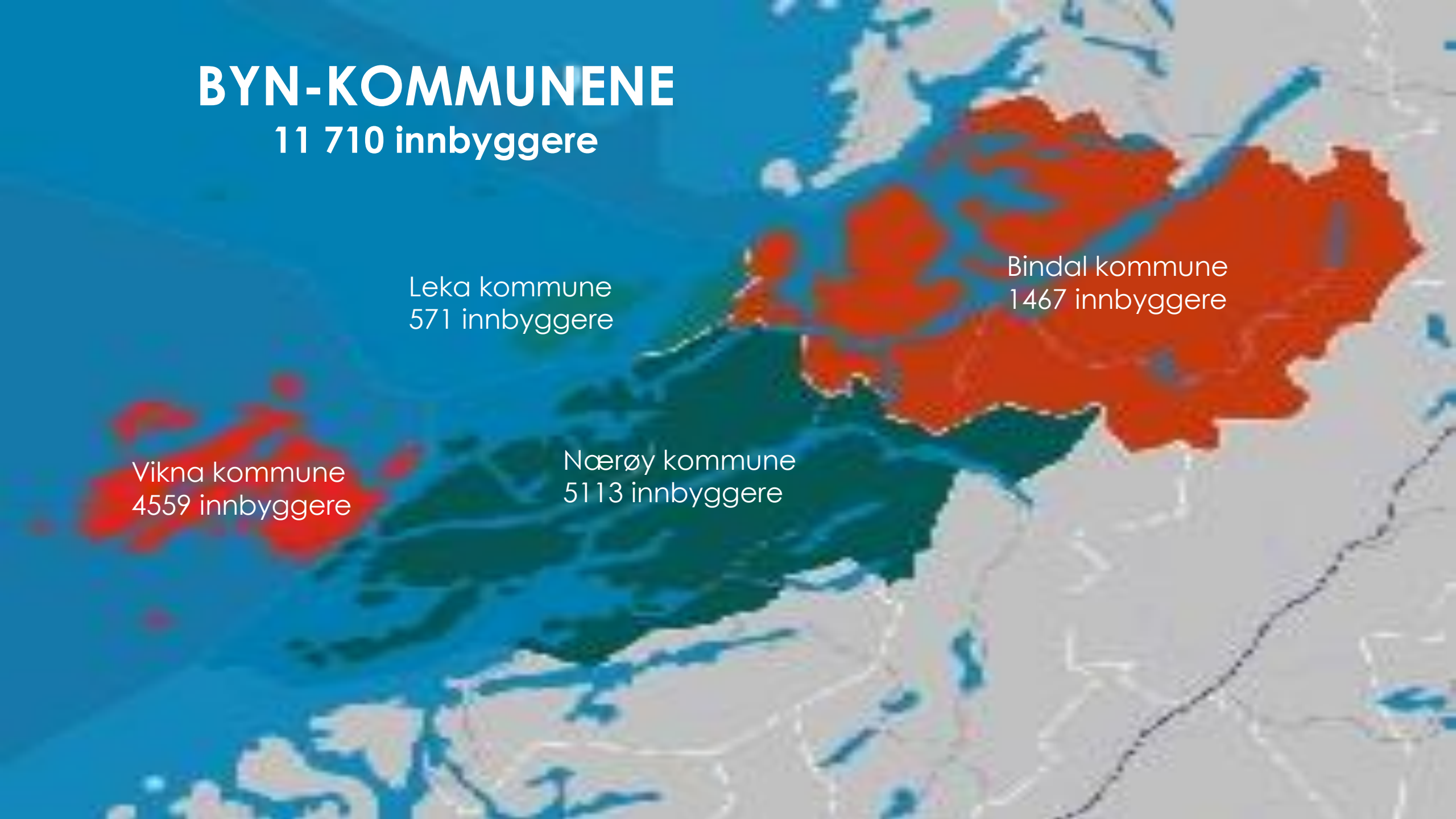
11 710 innbyggere

Leka kommune
571 innbyggere

Bindal kommune
1467 innbyggere

Vikna kommune
4559 innbyggere

Nærøy kommune
5113 innbyggere





Det startet med et HELSE-prosjekt....

«BYN-prosjektet», et interkommunalt samhandlingsprosjekt mellom BYN-kommunene og Helse Nord-Trøndelag 2013 – 2015:

«Bedre lokale helsetjenester – psykiatri, rus og somatikk
i Bindal og Ytre Namdal»

- En felles prosjektorganisasjon med en interkommunal styringsgruppe hvor rådmennene også deltok
- Viktig oppvåkning og kursendring tidlig i prosjektet:

Vårt utfordringsbilde bidro til økt fokus på Tidlig innsats - BARN OG UNGE - samt inkludering av OPPVEKST på lik linje med HELSE

- På leit etter «Den beste praksisen»
- Ledelsen oppfattet BTI – modellen som svaret på våre utfordringer

Felles erkjennelse i oppvekst og helse:

- For mange barn og unge glipper
 - Behov avdekkes for seint
 - Mange ansatte er bekymret, men usikre
 - Hvem har ansvar for hva? Hva er min rolle?
 - Når skal vi hjelpe? Vente og se
 - Hvordan hjelpe? Redd for å gjøre feil
 - Mangel på felles kunnskap, felles rutiner og felles verktøy
 - Manglende trygghet, kompetanse og kjennskap til samarbeidspartnere
 - Dvs. altfor mange svik
-
- BYN-kommunene ønsket å sikre tidligere identifisering av barn/unge med hjelpebehov og et bedre samordnet tverrfaglig hjelpetilbud.
 - Dvs. ha ansatte som ser og handler raskt og rett i samarbeid med den/de det gjelder.





Hva er Bedre tverrfaglig innsats – BTI?

- Målgruppen for BTI er barn, unge og familier det er knyttet bekymringer til.
- Hovedmålet med BTI er å kvalitetssikre tidlig, helhetlig og koordinert innsats - uten oppfølgingsbrudd - ved å etablere en felles samhandlingsmodell.
- Modellen skal forenkle og samordne vår innsats på en bedre måte, dvs. fra oppstykket til samordnet oppfølging.
- BTI omfatter alle ansatte som gjennom sitt arbeid kommer i kontakt med barn og unge som har behov for ekstra støtte og oppmerksomhet i korte eller lengre perioder i livet.



BTI - 3 kjerneverdier og mål

- 1. Tidlig innsats.**
Identifisere og handle ved bekymring, uro for et barn/ ungdom
- 2. Tverrfaglig samhandling og samordning av tjenestene,** dvs. skape et felles sammenhengende system uten oppfølgingsbrudd
- 3. Brukermedvirkning.**
Barn, unge og foreldre involveres i samarbeidet tidligst mulig



BTI – 2 parallelle innsatser

Felles samarbeidsstruktur

Systematikk og verktøy:

- Handlingsveileder
- Stafettlogg
- Kartleggingsverktøy
- Maler for møter, samtaler, samtykke, osv.
- Tverrfaglige møteplasser (drøftingsteam, osv.)
- Rutiner

Felles kompetanseutvikling

Opplæring:

- Handlingsveileder og Stafettlogg
- Tegn og symptomer
- Konsekvenser ved å vokse opp i risiko
- Holdninger
- Taushetsplikten i samhandlingsrommet
- Undringssamtalen m/ barn og foreldre



Handlingsveileder – 4 nivåer

Tidlig innsats

Avklare
om det er
grunn til
bekymring

(ved å kartlegge,
observere,
gjennomføre
undringssamtale,
evt. be om
samtykke til å
opprette
Stafettlogg)

Nivå 0

Innsats
og tiltak
internt
i egen
virksom-
het/
tjeneste

(invitere til
Stafettlogg møte,
bli enige om
tiltak, evaluere)

Nivå 1

Tverretatlig samarbeid

Enkelt
tverrfaglig
samarbeid
mellom to
involverte
tjenester

Nivå 2

Komplekst
samarbeid
mellom
flere
involverte
tjenester

Nivå 3



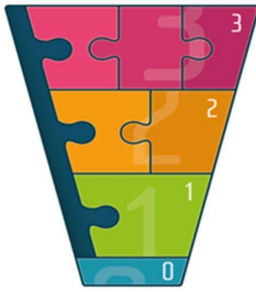
Stafettloggen

- ▶ er en elektronisk logg som skal tilrettelegge for bedre samhandling med foreldre og andre relevante faggrupper, sikre handling, framdrift og dokumentasjon av innsatsen og skal forebygge oppfølgingsbrudd i tjenesteytelsen.
- ▶ gir oversikt over tiltak, hvilke tjenester og fagpersoner som er involvert, hvilke oppgaver den enkelte har, samt tidspunkt for evaluering av tiltak.
- ▶ er godkjent av Datatilsynet for lagring av personsensitive opplysninger. Pålogging skjer ved bruk av Bank ID.
- ▶ kan også benyttes til dokumentasjon og samarbeid i 9A-saker



Stafettholder

- Stafettholder bør være den som har jevnlig kontakt med barnet/ ungdommen.
- Det er den definerte stafettholderen som har registreringstilgang i Stafettloggen.
- Foreldre/ barn/ unge og samarbeidspartnere har lesetilgang og kan logge seg på via BankID
- NB! «Alle», dvs. både foreldre og ansatte kan skrive inn lysglimt 😊



Hva har vi lyktes med og hvorfor?



BTI i BYN – Et eget prosjekt



- Erkjennelse: BTI i BYN – en stor og omfattende satsing → et eget prosjekt.
- Det ble satt ned **en interkommunal styringsgruppe, en interkommunal prosjektgruppe** samt **lokale arbeidsgrupper** i hver kommune
- Det ble utarbeidet **mandat** for de ulike gruppene som tydeliggjorde ansvar og rolle
- Det ble oppnevnt en erfaren og **tydelig prosjektansvarlig** som ledet styringsgruppen
- Styringsgruppen **brakte tid på å drøfte hovedmål, effektmål og resultatmål** – hva vil vi oppnå med BTI og hvordan kan vi måle om vi lykkes?
 - Brukte resultater fra BTI-undersøkelsen, Ung Data, BUP-tall, mv: Hvor er vi? Hvor vil vi?
 - Hva skal vi slutte med når vi begynner med BTI? Hva skal videreføres, evt. endres?
 - Hvordan ser du for deg at din tjeneste skal drifte BTI?
- Styringsgruppen brukte også **mye tid på drøfting av målgrupper**. Vedtok å begynne med helsestasjon, barnehage, skole, PPT og barnevern, innvandrings-/ flykningtjenesten, og søke å inkludere videregående skoler, NAV, evt. rus/psykisk helse, fastlegene, BUP etter hvert.
- **Prosjektplan og opplæringsplan** ble utarbeidet
- Styringsgruppen vedtok at **hovedansvaret for BTI skal ligge i oppvekstetaten.**

BTI i BYN – Informasjonskampanje



- Felles (foreløpig) hjemmeside: www.btiibyn.com
- Innhold: Digital handlingsveileder nivå 0 – 3, samtaleverktøy, skjema (observasjon, kartlegging, samtykke, meldinger/ henvisning mv), rutiner, mm er samlet lett tilgjengelig på ett sted

Informasjonskampanje i BYN-kommunene:

- PP-presentasjon til bruk i personalmøter/ for ansatte
- Digital kampanjeside for barn/unge og foreldre: www.bynloggen.no
- PP-presentasjon til bruk i foreldremøter
- Info-brev til alle foreldre (norsk, engelsk, tigrinja og arabisk)
- Plakater til alle (BTI-)enheter i kommunene
- En media-strategi





Hvordan sikre drift og vedlikehold av BTI?

- **En lang vei fra å forstå- til å anvende BTI-modellen**
- Alle ansatte må (pålegges å) bruke tid på å sette seg inn i handlingsveileder, skjema og verktøy i en oppstartsfase
Bli trygg på de 4 nivåene/prosessen, egen rolle/ansvar mv.
- Opplæring og øvelse i bruk av Stafettlogg og øvrige verktøy
Rollespille samtaler og møter ved bruk av case

Felles veileder: «BTI må holdes varmt og sitte i veggene»

- Forankring i øverste ledelse – som følger opp og følger med
- BTI i planverk og på dagsorden i faste møter, mv
- Minimum 2 ressurspersoner i hver enhet som
 - bistår øvrige ansatte med BTI/Stafettlogg
 - deltar i et tverrfaglig BTI-nettverk – møtes 2 g. pr. år
- Lojale ansatte – som ser nytteverdien og endrer arbeidspraksis
- Årlige fagdager og jevnlig opplæring – NB! Nyansatte



Hva har vi lyktes med?

1. Bred forankring i ledelsen
2. Tydelig styringsgruppe og prosjektansvarlig
 - God støtte for prosjektleder
3. Informasjonskampanje
4. Felles fagdager – felles forståelse, språk og kompetanse
5. Felles verktøy, rutiner samt økt faglig trygghet gjennom opplæring og øving
6. Plan for vedlikehold og drift
 - Konkretiserer hvordan hver enkelt BTI-tjeneste kan sikre vedlikehold av BTI
 - «BTI er ikke et prosjekt som går over. Det har kommet for å bli».

Hva kunne vi gjort bedre?

1. Forankring og motivasjon nedover i organisasjonen (dvs. alle ansatte i BTI-tjenestene)
2. Løpende informasjon til alle underveis
3. Er prosjektet tilstrekkelig implementert? Avslutter vi prosjektet for tidlig?
 - MOTSTAND. Bøygen er å komme i gang. Sette en tidsfrist for oppstart.
 - KVALITETSSIKRING. BTI må innarbeides i alle ledd, planverk, årshjul, mm
 - VEDLIKEHOLD. Repetisjon og øving. Nyansatte.
 - TIDSASPEKTET. Implementering av nye prosjekt tar 5 – 7 år

**Samhandling må være en holdning,
før det kan bli en handling.**





Flyer: Samhandlende lederskap for tjenester til utsatte barn og familier, 15 studiepoeng

KS BTV Lederprogram 2017/2018

Målgruppe: Delegasjon av ledere;

Skole, barnehage, helsestasjon, oppvekst, barnevern, familiesenter mv

TILBUD TIL HELE LANDET

Studiested Høgskolen i Sørøst-Norge, avd Bakkenteigen, Horten

ABSOLUTT

Utviklingsprogrammet ABSOLUTT skal gi kommunene og fylkeskommunene økt forståelse og kunnskap om deres ansvar for barnehage, skole og oppvekst. Det skal også gi innsikt i hva som virker inn på barn og unges læring, utvikling, trivsel og tilhørighet.



Kunnskapsgrunnlag og kvalitet - Hvor er vi?

For at lokale og regionale folkevalgte skal kunne utøve sitt ansvar for barnehage og skole på en god måte, må de ha kunnskap om styrker og



Framtidsbilder – Hvor vil vi?

Framtidsbilder er et verktøy i arbeidet med å identifisere og utvikle nye løsninger eller tjenester.



Utviklingsprosessen – Hvordan kommer vi dit vi vil?

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget og fremtidsbildene som er utviklet, er neste fase i programmet å jobbe med iverksettelse

Utsatte barn og
kjemeldinger fra

Gruppeoppgave 1 (50 min) – vårt samarbeid på tvers av oppvekst, helse og velferd

Tenk først individuelt i 5 min -
hva er mine innspill til hvert av
spørsmålene i analysekrysset?

Deretter innlegg fra hvert
gruppemedlem etter tur.

Refleksjon i gruppa ledet av
ordstyrer. Fordel taletid, pass
på at alle kommer til orde.

Siste 10 min: Bli enige om hva
hver kommune ønsker at skal
stå i hver av rutene. Skriv ned
og del (epost, 365 e.l.)

Analysekrysset

Forhold vi er fornøyde med:

Vi er fornøyde med disse fordi:

Forhold vi ønsker å bli bedre på:

Vi ønsker å bli bedre på dem fordi:

Eksterne aktører eller tilbud som
kan forsterke vår lokale innsats:

De kan bidra fordi:



Gruppeoppgave 2 (15 min) – vårt samarbeid på tvers av oppvekst, helse og velferd

- Hvilke felles grep kan vi (eventuelt) ta i Trøndelag for å styrke det lokale arbeidet?
 - Her går vi rett på gruppedrøfting
 - Gruppens forslag besvares på Menti:

Go to www.menti.com and use the code 35 98 64





Felles samling for helseledernetverket og barnehage- og skoleledernetverket Stiklestad 24. april

KS Trøndelag

Info fra KS

- **Arena Trøndelag, 15. og 16. mai – «Leve hele livet» 15. mai**
- **Kurs i arbeidstidsplanlegging, Kimen Stjørdal 5. september**
- **Læringsnettverk «Psykisk helse og rus» oppstart 17. og 18. september**
- **Samling(er)– heltid (på tvers?) høst – vinter 19/20**
- **Studietur for helseledere til Brussel 2. og 3. oktober (avreise 1. oktober)**
- **Ny IA-avtale: bransjeprogram for helse- og barnehage**
- **Trøndelag pilot programfinansiering 0-24 sammen med FM**